

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 332

van **KURT VANRYCKEGHEM**

datum: 7 februari 2022

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Circulaire loketten - Stand van zaken

De stad Hasselt heeft sinds midden januari 2022 een circulair loket. Ondernemers en handelaars kunnen daar vanaf 10 februari terecht voor advies om oude materialen te hergebruiken. Het stadsbestuur heeft de ambitie om grondstoffen en producten zo veel mogelijk te hergebruiken en om hernieuwbare energie in te zetten. Hasselt is daar niet alleen in, zo hebben bijvoorbeeld Mechelen en Leuven ook al een circulair loket.

1. a) Hoeveel gemeenten in Vlaanderen hebben een circulair loket?
b) Werkt elk loket op dezelfde manier?
2. Op welke manier krijgen de gemeenten info over hun rol in het circulaire verhaal van lokale ondernemers?
3. Welke provincie kent het hoogste aantal circulaire ondernemers of het hoogste aantal circulaire projecten?

**Vlaams
Parlement**

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

ANTWOORD

op vraag nr. 332 van 7 februari 2022

van **KURT VANRYCKEGHEM**

1. a. De dienstverlening gericht op ondernemerschap is zeer divers. Het behoort tot de autonome bevoegdheid van een stad of gemeente om laagdrempelig en op maat informatie te verschaffen over ondernemen, innovatie, duurzaamheid, klimaat, sociale en/of circulaire economie, en tal van andere aspecten. Er is geen bindende Vlaamse beleidsdoelstelling in deze zin, noch een rapporteringsplicht van de gemeenten richting de Vlaamse overheid, en bijgevolg is er geen eenduidig overzicht beschikbaar op Vlaams niveau. Het initiatief van Hasselt en uw vraag zijn wel aanleiding om dit te verkennen.

Na een korte bevraging door Vlaanderen Circulair bij lokale besturen – meer bepaald centrumsteden en enkele gemeenten – ontstond volgend beeld van de manier waarop lokale besturen hier mee omgaan.

Er zijn besturen zoals Hasselt die zich hebben toegelegd op het versterken van circulair ondernemerschap in de stad of regio, via advies en coaching op maat. Hasselt is één van de 12 sociaal-circulaire hubs die recent in Vlaanderen zijn gestart met steun van Departement Werk & Sociale Economie (afdeling ESF & Duurzaam Ondernemen en de afdeling Sociale Economie & Werkbaar Werk) en Vlaanderen Circulair. Een overzicht is te vinden op www.circulairwerkt.be. De hubs zijn lokale partnerschappen: in hun regio geven ze nieuw circulair ondernemerschap met een sociale impact een extra boost. De partnerschappen zijn bewust divers, met aan boord ondernemingen, maatwerkbedrijven, stads- of gemeentebesturen, kennisinstellingen, social profitorganisaties, ...

De hubs moeten hét aanspreekpunt worden voor lokale ondernemers die de brug willen slaan tussen circulaire en sociale economie. De hubs stimuleren hiervoor onderlinge samenwerking en innovatie en bieden hun kennis en netwerk aan. De meeste hubs richten hun pijlen op een selectie van sectoren die voor hun omgeving van belang zijn, zoals bijvoorbeeld ICT, textiel of voeding. De hubs realiseren hun doelen met een arsenaal aan netwerkevents, infopunten, trainingen, materiaalkaarten, coaching, enzovoort.

Hasselt, Mechelen en Leuven staan voorlopig het verst met de uitwerking van deze ambities, met een duidelijk en breed aanbod, heldere communicatie en een platformwerking voor ondernemers. Ook is het project Smart Loops in Vlaams-Brabant vermeldenswaard, met een platform voor spelers in de provincie via www.doeners.be. Ook in de andere regio's zorgt de hub-werking voor het samenbrengen en informeren van circulaire ondernemers en hun vragen. In Turnhout, Brugge, Gent, Kortrijk, Sint-Niklaas, Genk en elders is men bewust bezig met dienstverlening op dit vlak, alhoewel het formeel niet altijd als "loket" wordt benoemd. Zo coördineert iemand bij de stadsregio Turnhout alle vragen over circulariteit van de ondernemersloketten van de verschillende lokale besturen en geeft die door aan de circulaire hub. En in Genk is er geen fysiek loket specifiek voor circulaire economie, maar is er wel het Single Point Of Contact voor alle vragen van ondernemers. In casu krijgen ze regelmatig vragen over deze materie. De stad

speelt een faciliterende rol door de ondernemer te begeleiden naar de juiste instantie of informatie.

Stad Antwerpen laat weten dat er geen (algemeen) fysiek bedrijvenloket meer is, wel een e-loket, zonder focus op circulaire economie. Medewerkers bij de diensten staan echter klaar om vragen van ondernemers die binnenkomen via het e-loket of via www.antwerpenvoorklimaat.be en die betrekking hebben op circulaire economie verder te helpen.

Voor de goede orde vermelden we ook dat er veel provinciale en lokale initiatieven zijn om bepaalde duurzaamheidsthema's dichterbij de burger en de bedrijven te brengen, al dan niet in de vorm van een "loket", over het klimaatbeleid, duurzaam wonen en bouwen (bv. Kamp C), duurzaam ondernemen (bv. via het VOKA-charter in West-Vlaanderen) en milieuwetgeving (bv. het Milieu-infopunt voor de KMO van Vlaams-Brabant).

- b. Zoals al blijkt uit bovenstaande, is er geen blauwdruk en verschilt de werking van zo'n loket. Van de mogelijkheid tot een intensieve begeleiding op maat, community-vorming tot het doorspelen van informatie. Van een fysieke plek voor uitwisseling van ideeën tot en met virtuele infokanalen.
2. Gemeenten gaan zelf op zoek naar de expertise die ze nodig hebben om hun lokale ondernemingen en burgers te informeren. De kennis over circulair ondernemen is hard gegroeid de laatste jaren, onder impuls van Europees en Vlaams beleid, en doordat bedrijven, sectororganisaties en kennisinstellingen aan de slag gingen met de opportuniteiten. Via Vlaanderen Circulair wordt dit ondersteund en versterkt. Voorbeelden hiervan zijn het lerend netwerk voor de 12 sociaal-circulaire hubs en de Green Deals of projectsubsidieregelingen waarin lokale besturen (kunnen) participeren.
3. Er is geen definitie, noch monitoringssysteem om de circulaire ondernemers te onderscheiden en in kaart te brengen. Naar analogie met de Cleantech sector ligt de opgave in het onderbouwen van een definitie en structureel in kaart brengen van dergelijke ondernemers. Er kan bekeken worden of dit aansluit op toekomstig studiewerk.

Op basis van de befaamde Doeners-databank van Vlaanderen Circulair kan er wel een indicatie gegeven worden van de geografische spreiding van projecten in Vlaanderen. Sinds 2017 worden niet-limitatief alle soorten projecten (geïnitieerd door bedrijven, kennisinstelling, lokale overheden, burgers, ...) samengebracht. Hierop staan tenminste alle projecten die via een subsidie-oproep van Vlaanderen Circulair een subsidie kregen, maar ook tal van andere projecten zijn toegevoegd in de loop der jaren. De Doeners-databank werkt inspirerend, maar heeft niet de pretentie om volledig te zijn. We nemen ook projecten op van organisaties die in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest gevestigd zijn, maar in hun werking wel op Vlaanderen betrokken zijn.

- Provincie Antwerpen: 140
- Brussels Hoofdstedelijk Gewest: 53
- Limburg: 28
- Oost-Vlaanderen: 76
- Vlaams-Brabant: 42
- West-Vlaanderen: 53